

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatoriului (L6-v6sz-utca), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei a.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru Invertisii:

10 or. de linia, si 30 or. tate'a timbrale pentru fiesce-cara publicatiune separatu. In loculu de dachiu 20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Redactiunea si-a mutatu localitatea in strad'a tragatoriului (L6v6sz-utca), Nr. 5.

Scire electr. part. a „Feder.“

Data in Gherla in 29. oct. la 4 ore d. m.
Sosita in Pest'a „ „ „ „ 8 „ 20 min. ser'a.

La insisterea sinodului vicariale salagentu, capitulu gherlanu va ti6ne, in 24 noemvre, consistoriu plenariu, in care se va inteti congressulu besericescu greco-catolicu si dreptulu de alegere a episcopului.

De pre campulu resbelului.

Capitulatiunea de la Metz, intemplata in 27 oct., preocupa inca pre tota lumea atatu pentru motivele, cari o-au produsu, catu si pentru consecintiele ce le va ave in continuarea resbelului. Ce'a ce se anuncia ca siguru este, ca fortaretia inopugnabile s'a predatu fara conditiune, si ca capitulatiunea fu subsemnata inca in 20 oct. noptea, — candu in ac6sta privintia se ti6nu unu consiliu ministerialu, — de catra Bazaine, Canrobert si comandantele fortaretiei. Intr'adeveru, este neaudftu in istoria resbeloru, ca una armata ca cea d'in Metz s6 pot6 fi inchisa de unu inamicu abi6 mai numerosu decatu dins'a si s6 nu pota strabate cu ori-ce sacrificie. Considerandu ca numerulu prisionieriloru de la Metz se urca la cifra enorme de 173,000, se pote pune, ca, pre tempulu candu armata principelui de corona sassonu s'a separatu de armata asediatoria, Bazaine dispunea celu putinu de 150.000 combatenti, pana ce principelui Fridericu Carolu abi6 i remasera 180,000 omeni. Pentru aperarea forturiloru de la Metz erau destulu cate-va mli de omeni, ca-ci artileri'a joc6 aici rolulu principalu, si asi6 maresialulu Bazaine ar' fi potutu intrebuintia 150,000 fetiori la una lupta deschisa. Intr'una asemene lupta, a carei-a durata este de comunu de 8—10 ore, armata asediatoria n'ar' fi potutu concentra pentru atacare mai multu de 90.000 fetiori, ca-ci inchiderea fortaretiei nu potea s6 fia intrerupta de tote partile s6u, celu putinu, nu in unu tempu atatu de scurtu, mai antaiu pentru difficultatiele ce le pune Mosell'a, si apoi mai vertosu, pentru-ca armata asediatoria ocup6 unu terenu forte estinsu. — De-si nu se pote neg6, ca asemene incerc6ri de a strabate printre inamicu sunt forte periculose si sangerose, nimene nu pote intielege totu-si caus'a, ca pentru ce ore maresialulu Bazaine nu s'a nesuita a strabate prin una navalire energica, indata ce principele de corona sassonu s'a deparatatu cu armata sa de la Metz; poterea prevalente, ce o-ar' fi potutu desvolt6 in ori-ce directiune si in ori-ce punctu, i-ar' fi asiguratu fara indoielea invingerea, si chiaru daca s'ar' presupune ca colonele ultime aru fi suferitu dora multu prin ac6sta operatiune, ele s'aru fi potutu retrage ori-candu sub scutul forturiloru. In acestu casu ar' fi remasu dara la Metz vr'o 30,000 omeni, numeru destulu de considerabilu pentru a sustien6 una resistintia neinvinsa, 6ra restulu ar' fi scapatu si s'ar' fi grabitu intru ajutorulu Parisului. In acestu modu lucrulu se decidea altmintrea, si lumea nu er6 silita s6 veda ce'a ce n'a vediutu neci una data, adeca capitulatiunea fara conditiune a unei armate de 170,000 fetiori.

Asta-di tote sunt inse inzedaru; fapt'a trista este, ca armata lui Bazaine a capitulatu si ca prusii se voru duce catra Parisu cu poteri noue si intarite pentru a-si indeplin6 catu mai curendu oper'a de destructiune. Bombardarea Parisului er6 fiesata pre 1. noemvre si nece ca pote s6 intard6e multu.

Despre starea armatei lui Bazaine catra finea lui octobre, unu telegramu dto Hamburg 23. oct. spune: „In 21. oct., generalulu Cofniers dede de scire maresialulu Bazaine, ca nu-i mai pote proved6 armata cu victualie d'in fortaretia. In urm'a acestei declaratiuni, Bazaine incuviintia desertiunea, inse desertorii fure alungati inderetru de inamicu. Planulu de a erumpe nu se eexecut6, d'in caus'a unei pre mari vers6ri de s6nge. In 21. oct. ser'a

se duse primulu parlamentariu in cartirulu generalu prusescu; in 24, generalulu Changarnier av6 una intalnire cu principele Fridericu Carolu; in 28 conveni in castelulu Frescati Bazaine cu plenipotentiarulu prusescu, inse fara resultatu. In 26 urm6 apoi capitulatiunea.*

Telegramele mai noue anuncia unele lupte intemplate la Lebourget, in sudu de la St. Denis, dar' cari n'au nece una importantia.

„Ind6pendance belge“ demintiesce tote scirile, cumc6 in Parisu ar' domni d6cordia si ca in 25. oct. s'ar' fi intemplatu lupte frmali intre partide, afirmandu, ca in Parisu este cea mai perfecta concordia.

Congressulu natiunалу basericescu d'in Sabiuu.)*

In siedintia VI, despre carea feceramu mentiu-nare, se ceti urmatoriulu proiectu alu comisiunei relativu la regularea parochieloru :

Avendu in vedere, ca tote institutiunile nostre bisericesci au de scopu binele si fericirea poporulu nostru romanu;

avendu in vedere, ca poporulu nostru numai prin luminarea sa pote ajunge acelu bine si acea fericire;

avendu in vedere, ca luminarea si cultur'a poporulu nostru nu se pote ajunge decatu 6ra-si numai prin organe luminate, si ca de asemenea organe vinu a se consider6 in I-a linia cade in competintia sinodeloru eparchiali si numai in a 2 si a 3-a in acea a sinodeloru parochiali si a congressulu nostru natiunалу bisericescu;

avendu in vedere, ca unu preutu luminatu numai atunci se pote devot6 misiunei sale grele cu revna si succesu, candu existintia lui d'in partea bisericea va fi asigurata prin dotarea corespundietoria a parochiei;

avendu in vedere, ca dotarea parochieloru, dupa tenorea §. 7, p. 5 d'in stat. org. alu bisericea nostre, in I-a linia cade in competintia sinodeloru eparchiali si numai in a 2 si a 3-a in acea a sinodeloru parochiali si a congressulu nostru natiunалу bisericescu;

avendu in vedere inse ca, precum au sinodele parochiali dreptulu de alegerea parochului, capelanulu si a celuilaltu personalu bis., totu asemenea au si detorintia a dot6 pre alesii s6i bisericesci, despre o parte ca dinsii, si mai vertosu preutulu, s6 pota subsiste amesuratu putatiunei sale, 6ra de alta parte si ca s6 si-pota implini chiamarea sa cea grea si inalta cu tota acurateti'a, si, in fine,

avendu in vedere, ca reducerea numerulu preutiloru este unu medilocu eficace la inlesnirea dotatiunei loru; d'in aceste motive, comisiunea esmisa pentru regularea si dotarea preutiloru, propune a se decide urmatorielle:

1. In viitoriu, intr'o comuna bis. nu potu fi mai multi parochi decatu numai unulu, carele este responsabilu pentru tote agendele si detorintiele oficiulu parochialu.

2. Daca in vre-o comuna bis. mai impopolata si latita, interesulu bisericea ar' cere immultirea personalulu preutiescu, si daca atare comuna bisericesca este in stare a garant6 o dotare corespundietoria pentru mai multi preuti, acolo, afara de parochulu, se mai pote aplic6, dupa imprejur6ri, unulu s6u mai multi capelani.

3. Daca intr'o comuna bisericesca fara conditiunile mai susu atinse se afla asta-di mai multi preuti, acolo are a se face reducere indata ce unu postu vine in vacantia.

4. Atatu dotarea preutiloru, catu si punerea in lucrare a reduceriloru, este afacerea Sinodeloru eparchiale.

5. Pentru ca totu-si regularea si dotarea parochieloru, in viitoriu, s6 fia in catu se pote uniforma in intr6ga provinci'a nostra Metropolitana, se recomanda Sinodeloru nostre eparchiali a lu6 de cinosura urmatorielle:

a) Venitulu anualu alu preutiloru s6 se reguleze dupa anumite clase in tote eparchiele in modu corespundietoriu.

Clasificarea venitulu o voru face sinodele eparchiali dupa impregiur6ri.

b) Reducerea providiuta in p. 3. s6 se puna in lucrare astfelu, ca intr'o comuna bis., unde asta-di sunt

*) Vedi Nr. 105 alu „Fed.“

mai multi parochi, acele indata ce devinu vacante s6 se impucineze.

c) La bisericile si comunele ce au preste 1500 suflete, si nu sunt forte respandite, se pote aplic6 cu dotatiune cuvenita catra parochu inca unulu; la cele, unde sunt preste 3000 suf., se potu aplic6 inca doi, si in loculu preste 4000 suf. potu fi langa parochu inca 6 preuti; casuri de natura estraordinara remanu incredintiate consideratiunei consistorieloru concerninte.

d) Consistoriele eparchiali s6 compuna pentru fiacare protopresbiteratu cate o comisiune constatatoria d'in protopresbiterulu cerninte si d'in cate doi membri mirenii; comisiunea ac6sta va ave s6 merge d'in comuna in comuna si, in contielegere cu sinodulu parochialu alu fiacarei comune bis., a face unu proiectu despre numerulu si dotatiunea preutiloru, amesuratu impregiur6rilor.

e) Acestu proiectu de dotatiune d'impreuna cu tote datele necesarie, si mai vertosu numerulu preutiloru d'in comuna respectiva, cu numerulu sufleteloru, cu venitulu toturoru emolumenteloru tienetorie de parochia, si cu propunere d'in partea sa, pre langa parere despre clasificarea parochieloru si dotatiunea loru, si preste totu, cum s'aru pot6 melior6 sortea unei s6u altei parochie mai slabe, si, in fine, si cu observ6rile respectivei comune bisericesci, s6 se substerna, catu mai curundu, sinodeloru eparchiali, spre ulterior'a decide.

f) Sinodele eparchiali, facundu d'in tote unu conspectu generale, lu voru subterne apoi, d'impreuna cu unu proiectu despre tacele stolare, celui mai de aproape congressu natiunалу bisericescu. In fine, pentru acele comune bis., in care nu s'ar' pot6 efectui o dotare corespundietoria, se recomanda sinodeloru eparchiali castigarea unoru midiloce, si intemeierea unoru fonduri spre ajuto-rirea preutiloru acelor'a.

H a n i a, asterne congressulu urmatoriulu :

Proiectu pentru organisarea si dotarea preutiloru in prov. metrop. gr. res. rom. d'in Ungaria si Transilvania.

Partea generale.

I. Numerulu parochieloru este a se reduce si a se aduce la proportiuni corespundietorie cerintieloru ratiunali si adeverate ale lipseloru dictate de institutelle bisericea nostre ortodoxe si evlaviei credintiosiloru, carea totu-odata s6 faca possivera o dotatiune mai corespundietoria statulu preutiescu.

II. Intrega averea bis. miscatoria si nemiscatoria a bisericeloru parochiali d'in intr6ga provinci'a metropolitana, precum: edificielle bis. cu apartinentielle loru intrasi estravilane, capitale, fundatiuni, sessiuni parochiali, cari se afla asta-di in posesiunea bisericeloru, respective parochieloru d'in provinci'a metrop., se dechiara de avere nedisputavera si inalienavera a bis. parochiali gr-res. si ca parte integritoria inalienavera a averei bisericea eparchiali gr-res. d'in provinci'a metropolitana.

III. Parochielle se impartu in matere si filie. Acestea s6u sunt afiliate la o parochia matere, si compuna la olalta un'a parochia, s6u sunt de sine statatorie. Fiacare parochia matere cu filiale, debe inzestrata cu casa si sessiune parochiale (portione canonica) completa de 32 jug. (custa) s6u in pamentu, dupa calitatela loculu, s6u in relutu corespundietoriu in bani d'in averea comunale s6u dela singuratecii parochieni, pre langa competintia stolara.

IV. Parochielle filiali de sine statatorie, pre langa casa parochiale, s6 fia providiute cu 1/2 sessiune, ad. 16 jug., afara de competintia stolara.

Partea speciale.

I. Fiacare comuna bis., pana la 1500 suflete, constitue s6u una parochia cu unulu s6u mai multi parochi, s6u, dupa positiunea loculu, mai multe parochie de sine statatorie. Parochielle se provedu cu unu parochu; dela 1500—3000, cu doi; pana la 5000 suflete, cu trei; pana la 8 mli, cu patru; pana la 10 mli, cu cinci parochi, toti dotati dupa III.

II. Comunele bis. pana la 100 suflete, daca nu sunt in stare a corespunde detorintiei sub IV. indigitate, se afli6za parochiei matere mai de aproape, 6ra, corespundindu acelei-a, se dechiara de sine statatorie, si se provedu cu unu preutu sub nume de administratoru.

III. Institutulu capelaneloru este incompativeru cu institutiunile bisericea nostre.

IV. Parochiile dispusetionale sub I, vinu a se reduce asié ca, devenindu acele vacante, sè nu se mai reintregesca.

V. D'in sesiunile parochiali, devenite in modulu acestu-a vacante, cu $\frac{1}{2}$ sesiune sè se imbunetatesca sub-sistintia parochului, respective parochiloru sistemisati, éra cea-l-alta $\frac{1}{2}$ cu cas'a parochiale sè se folosesca spre formarea unui fondu parochialu bisericescu.

VI. Detoria, resp. esoperarea sesiuniloru parochiali de la locurile competenti si reducerea parochiloru, amesuratu principiiloru aici statorite, este afacerea sinodeloru, ér' casurile si impregiurările extraordinarie remanu lasate consideratiunei consistorieloru eparchiali. Cele-l-alte d'in proiectulu comisiunei, si adeca consistoriele eparchiali se compunu pentru fia-care protopopiatu, etc."

Borlea vorbindu mai pre largu despre obiectele cele mai importante, cu cari aru avé congresulu sè se ocupe in prim'a linia, precum imbunetatesca starea materiala a clerului si regularea afaceriloru scolari, etc. desafiara greutatea rezolverei cestiunei privitorie la regularea parochiloru. — D'in care cauza d'insulu propune aménarea deslegarei si studiarea cestiunei mai cu temeiu.

Borlea spune, ca cestiunea regularei parochiloru e ventilata prin publicistia nostra nationala. Deci respinge propunerea lui Borlea. — Macelariu e de parerea, ca aménarea sè fia numai pana in diu'a urmatoria, pentru ca in conferintia de sera sè se mai consulte membrii congresulu asupra cestiunei. — Al. Mocioni cere a se decide mai antaiu, daca se primesce propunerea lui Borlea. — Popea e de convingerea, ca rezolverea cestiunei pusa pre tapetu nu trebnie grabita, pentru ca taia aduncu in viitoriulu bisericeii si natiunei romane. Este dar' pentru aménare, inse nu pentru o aménare indelungata. — G. Ioanovicu partinesce parerea lui Babesiu. — Propunerea lui Borlea se pune la votu si cade.

Presedintele dá desluirea, ca congresulu este chematu in prim'a linia a luá cestiunea la pertractare. Atrage atentiunea congresulu a supra celoru díse de presiedinte si cu alte ocaziuni cu privire la obiectulu d'in cestiune.

Babesiu, luandu cuventulu, critica proiectulu comisiunei si proiectulu lui Hannia, facundu o paralela intre amendou; rezultatulu criticeii este primirea proiectulu comisiunei d'in partea sa, si respingerea celui alu lui Hannia. — Besanu e pentru proiectulu comisiunei. — Branu de Lemeny cere intrarea in desbaterea speciala. — Georgiu Popa e pentru proiectulu lui Hannia. — Macelariu este pentru proiectulu comisiunei in combinatiune cu alu lui Hannia.

Hannia, ca propunetoriu, avendu cuventulu d'in urma, si-recomanda inca odata proiectulu sèu.

Inchisandu-se desbaterea generale, congresulu trece la cea speciala. Punctulu 1 se primesce ca unu proiectu, punctulu 2 si 3 dau ansa la o desbatere indelungata, carea se continua in siedintia urmatoria. In siedintia VII, tinuta in 8 Octombore, se verifica dep. Fauru si apoi se continua desbaterea speciala a proiectulu pentru regularea parochiloru. Discussiunea cea mai indelungata s'a invertitu in giurulu §§. 2 si 3 ai proiectulu. Acesti-a au datu ansa la ivirea unui numeru mare de pareri, in cátu, in locu de doue propuneri, a comisiunei si a lui Hannia, se ivira mai atâte-a, cáti deputatii luara cuventulu, ca sè vorbesca la dinsele.

In siedintia VIII, tinuta in 9 oct. Hannia interpeleza, daca dep. Mediasului Popa absentéza cu scirea presidiului. La ce i se raspunde, ca nu cu scirea presidiului. Se verifica apoi dep. Bartolomeiu, si absentii: Hodosiu, Buzdugu, Eugeniu Mocioni, Popu Deseanu, Sig. Popovicu si Brancovicu ceru concediu, si li se da.

Vasilevicu aterne unu proiectu pentru edarea unei foie oficiali bisericesci, carea sè apara la Metropolia. In privintia acest'a se alege o comisiune. Se mai alege o comisiune pentru fisarea unoru principie, ce se voru observá la alegerea consistoriului Metropolitanu. In fine, congresulu trece la ordinea dílei: fundatiunea gordinana: De aci impartesimu acum, ca averea activa a fundatiunei face 443,406 fl. si passiva 131,546 fl.

In siedintia IX, tinuta in 10 oct., se continua desbaterea a supra fundatiunei gozduiane si se termina. Dupa acest'a se pune la ordinea dílei raportulu comisiunei petitiunarie. Obiectulu celu mai interesantu este petitiunea comuneloru bis. d'in cetatea Brasiovului de la St. Treime si d'in suburbiulu Schei de la St. Nicolae, carea se resolve in intielesulu legamentulu comuneloru, facutu la 1852.

In siedintia X, XI si XII s'au desbatutu trei lucruri mai momentose si adeca: representatiunea cátra Majest. in privintia modificarei unoru §§. d'in stat. org. cu ocaziunea sanctiunarei; propunerea lui Macelariu pentru ne-restrins'a casatoria a preutiloru, si alegerea consistoriului Metropolitanu.

In siedintia d'in urma s'au alesu urmatoriile trei senate:

I. Senatul bisericescu:

Membri ordinari: Metianu, Sava Popovicu, Vasilevicu, Dragiciu, Iacobu Popovicu, M. Velcianu.

Suplenti: Tipeiu, Bogsianu, Cristea, Baracu, Anca, Puscaru.

II. Senatul scolariu:

Membri ord.: Popescu, Belesiu, Dr. Vasiciu, Dr. Mesota, Babesiu, Lengeru.

Suplenti: Boiu, St. Iosifu, Dr. Racuciu, Papiu, D. Almasianu, Dr. N. Popu.

III. Senatul epiropescu:

Membri ord.: Jiga N., Ant. Mocioni, Trombitasiu, Branu de Lemeny, I. Popovicu, Ianculescu.

Supl.: Baulescu, I. T. Popovicu, T. Miclea, Bechnitiu, Dr. Brote, Ioanu Galu.

Estr. d'in „Tel. R.“

Representatiunea

sinodului vicariale d'in simleu cátra Consistoriulu gr. cat. d'in Gherla, in cas'a autonomiei bisericeii gr. cat.

Prè veneratu Consistoriu!

Clerulu si poporulu romanu d'in Selagiu, miscatu de grelele impregiurari in cari se afla Biserica si scolele nostre confesionale, a aflatu de o necesitate imperativa a se intru: asta-di intr'unu Sinodu vicariale; acestu sinodu vine cu tcutu respectulu a interpretá manifestatiunile si conclusele sale inaintea V. Consistoriu cu una sinceritate, care e detorescu fiii parintiloru lor.

Prè veneratu Consistoriu! Istoriografi antichi si moderni, cari in operele loru si-mai aducu aminte si de romanii d'in Dacia lui Traianu, vorbescu cu admirare de tenacitatea si perseverantia loru in luptele avute pentru limba si nationalitatea, ereditate de la protoparinti. Sè nu perdemu d'in vedere, ca scutul acelei tenacitati si perseverantia a fostu bisericeii si credintia loru cátra ace'a; aderintia cátra biserica si religione a fostu in stare sè mantue existintia poporeloru nu numai celoru fara cultura, dar' si a celoru mai innaintate in civilizatiune, si acésta cu atátu mai vertosu, cu cátu una biserica dispune de atari factori, cari lega pre membrii ei intru tote impregiurările de sine si i-pote scuti de multe vicisitudini; asemenea a fostu bisericeii nostra — potemu díce d'in primele díle ale existintiei sale — cu constitutiunea si organizatiunea ei interna si externa: organizatiunea ei interna a concesu filioru si membriloru ei privire si activitate in tote miscamintele si dispusetiunile ce au atinsu mecanismulu administrativu, de unde se nascu una indelungata suferinta, incredere si iubire cátra capii bisericeii, si credintia loru cátra acea biserica capeta, d'in dí in dí, noue poteri, ér' organizatiunea ei externa — dreptulu publicu — formá unu puternicu „nolli me tangere“ cátra lacomieloru si influentieloru straine, cu cari atátu de multu a avut de a se luptá bisericeii nostra in decursulu secoloru.

Purcediendu d'in acestu principiu, basatu pre ratiune si pre fapte istorice, pre realitate, ne vine intrebarea, ca ore bisericeii nostra mai dispune de atari factori — caractere nedelebile — ai unei bisericeii asié d'icundu nationali, cum e a nostra? si daca nu, sè cercámu caus'a nedispuneri numai in influentiele straine si in impregiurările politice triste — d'in cari chiaru atunci, candu se recunosc de cátra cei puternici divinitatea si egalitatea drepturiloru poporeloru ca si a individiloru, in contr'a bisericeii nostre s'a radica unu greu noru, isvoru nesecabile a nefericiloru nostre — si in insu-i indiferentismulu clerului si poporului romanu? sè o cercámu in marsivulu egoismu alu acelor'a, caroru-a li érá, in prim'a linia, detorintia sacra a conduce cu sinceritate, printre valurile marei furioase, naea incredintia loru, sèu sè o cercámu in neprudentia politica a Clerului si poporului intregu, facia ca perfidele apucature ale inimiciloru bisericeii nostre si a scutulu care ni-lu intindea acésta biserica? Nu cade in sfera acestui sinodu a deslegá aceste intrebări, si nece scopulu nostru nu e acestu-a, ci lasámu ca aceste la timpulu sèu „sine ira et studio“ sè le des. lege istoricii nostri bisericesci; noi venimu numai a contestá, ca bisericeii nostra, in form'a ei externa, e lipsita de criteriele ei proprie; e lipsita de acei factori, cari sunt stalpii ei cei mai puternici; venimu numai a manifestá dorerile si nefericirea ce o sentimu facia cu ruina-re stalpiiloru bisericeii si indirectamente, a natiunei nostre; venimu a atrage atentiunea veneratulu Consistoriu — ca unu organu, ce are sublim'a chiamare a veghiá diu'a noptea a supra drepturiloru bisericeii nostre — la pericolele ce ne amenintia.

Prè v. consistoriu! Tote statele, pre cum si societátile mai mice si mai mari, cari se constitue si se formeza in state, un'a d'in unulu, alt'a d'in altu indemnu, si-au atributele si drepturile loru proprie, fundate pre dreptulu divin; atributele diverseloru societati, formate in intrulu stateloru, au fostu si sunt in generalu recunoscute si scutite prin legi positive ale stateloru, cá-ci altminte nu se pote cugeta coexistintia tranquila a cetatieniloru, a individiloru,

cari formeza statulu insu-si; remanendu noi pre langa societatea formata in statu sub numire de Biserica — Ecclesia — nu potemu sè nu accentuámu, ca acésta, relativu la regularea afaceriloru interne si externe, inca si-are, in generalu si specialu, atributele sale proprie: cele mai principali sunt dreptulu de legislatiune si executiva, adeca de administratiune.

Venindu acum la bisericeii nostra gr. cat., despre care ni e vorba, seriosu se intrebá fia-care fiiu alu ei, cá unde e corpulu legislativu si unde celu administrativu in bisericeii nostra? Clerulu si poporulu romanu gr. cat. d'in Selagiu asié vede, ca liniile demarcale ale acestoru doue corpuri sunt miscate de la loculu loru prin máne meschine, cá-ci altminte nu si-pote esplicá confusiunea conceptelor ce apare in bisericeii nostra in privintia drepturiloru si obligamintelor, ce le au fiii acéstei bisericeii; urmările triste ale acéstei confusiuni, relative atátu la bisericeii cátu si la scolele nostre confesionale, sunt cunoscuté si pana acum, v. consistoriu, dar aceste urmări, privindu vitregimea timpuriloru in care traimu, potu deveni si mai funeste; bisericeii nostra, vedendu inimicii ei confusiunea ce o apesa, vedendu cá fiii ei nu au energi'a receruta de a o defende, va deveni preda strainiloru, sèu ca corpu morale, decaziendu pre dí ce merge, se va disolve, si va incetá de a mai esiste ca biserica gr. cat., si scolele nostre confesionale, cari si-capeta nutrimentulu de la acestu corpu morale, fiindu degiá amenintiate, voru incetá ca atari inca inainte de acésta distrugere a bisericeii nostre.

Sub impresiunea acestoru rele, ce ne amenintia, ne intorcemu cátra V. Consistoriu care e depositoriesle puteri administrative in bisericeii nostra, prin urmare are detorintia in prim'a linia a luá mesurile necesarie spre a delaturá reulu amenintiatoriu, si propunemu ca numai decátu sè se convoce unu Sinodu diocesanu, sèu nepotendu-se acésta, la tota intemplantia sè se convoce unu consistoriu plenariu: acestu Sinodu, eventualmente consistoriu plenariu, ar' avé de a detiermuri:

1. Cá in ce modu s'ar' poté convocá unu Sinodu provinciale, sèu unu Congresu bisericescu.

2. In ce modu s'ar' poté rehabilitá bisericeii nostra in dreptulu sèu de a-si alege episcopu.

3. Si pana candu congresulu nostru bisericescu ar' aduce Statute si legi, dupa cari s'aru regulá afacerile nostre si s'ar' organizá administratiunea justitiei, concordatulu pre cum si ordinatiunea V. ordinariatu, cu datulu 1532 1866, relativa la constitutiunea consistorieloru subalterne, institutu necunoscutu in bisericeii nostra, sè se decretéze de sterse d'in bisericeii nostra, si iurisdictione foruriloru protopopesci sè se restituá numai decátu.

Puseramu in frunte urgentia esoperării unu congresu bisericescu, pentru ca bisericeii nostra gr. catolica d'in Transilvania si Ungaria, impartita fiindu in mai multe diocese, legatur'a naturale ce e intre ele, purcesca d'in comunitatea credintiei si a limbei, d'in identitatea dreptulu si a intereselor, numai asié pote fi solida, daca acea si-va capeta nutrimentu d'in arteriele purcese d'in un'a si acea-si anima; intreg'a nostra biserica gr. catolica debe sè aiba unulu si acelu-a-si corpu legislativu, unu asemenea corpu, care va avé putere si autoritatea receruta atátu pentru executarea legiloru, aduse intru regularea trebeloru nostre interne bisericesci, cátu a si aperá bisericeii intreg'a de influentiele periculoase ale strainiloru. Clerulu si poporulu romanu d'in Selagiu nu vede altu midilocu pentru salutea venitoria a Bisericeii gr. catolice, decátu convocarea unu congresu bisericescu; intru adevuru, prin asemenea corpu s'ar' face reforme in multe lucruri disciplinare, s'ar' face una noua época in istoria nostra bisericesca, s'ar' pune inse totu-odata basa solida a tonomieii bisericeii nostre, sub a carei-a scutu numai pote prosperá.

D'in dreptulu autonomiei susmemorate urmeza si dreptulu ce l'a avut bisericeii nostra, de a-si alege pre capii sèi bisericesci; e superflu a discute aci pre largu acestu dreptu, e de ajunsu a indicá numai, ca Bisericeii gr. catolica d'in Transilvania nu a renunciatu nece odata la acestu dreptu; e adevuru facticu, ca absolutismulu si centralismulu d'in Vien'a li-a succésu, in 1854, a denumí episcopu in diocesea de nou infiintata in Gherla; e adevuru si acésta, ca marsivici unoru intriganti i-a succésu a elude bun'a vointia a Clerulu de a-si recuperá dreptulu de alege; cu tote acéste dreptulu nostru existe, elu e ne-prescriptibile. Clerulu d'in ambitulu Selagiului si-a implinitu detorintia sa, in privintia recastigării dreptulu de alege, si dupa moartea episcopulu Alexi; acum acestu cleru, dupa ce diocesea nostra a devenitu veduvita, prin alegerea episcopulu Vancea de metropolitu alu Albei-Juliei, spriginutu de intreg'a inteligentia mirena d'in Selagiu, vine cu tota bucuria, a-si implini de nou un'a d'in cele mai sacre detorintie, rogandu pre veneratulu consistoriu ca, in unire cu intregu clerulu acéstei diocese veduvite, sè lucre cu tota barbatia pentru a poté éra-si deveni clerulu in usuulu dreptulu de alege. Clerulu si poporulu gr. cat. d'in Selagiu voiesce a se luptá pentru unu principiu, in care si-vede mantuintia suferinta, bére dara ajutoriu si spriginu in acésta lupta de la V. Consistoriu.

Propunerea, relativa la abrogarea concordatulu, — abstragundu de la impregiurarea, ca acelu-a, dupa drep-

tulu nostru besericescu, nu a avutu nece-odata putere de dreptu in beserie'a noastra, — si-afia motivulu acolo, că elu in provincie de sub coron'a lui S. Stefanu a incetatu dela 1861. de a mai avé putere obligatoria. Nu precepe dara acestu Sinodu, cum acésta lege, impusa besericeii nostre de cătra straini, mai pote fi suferita de V. Consistoriu, de acelu corpu, care e chiamatu a veghiá a supr'a puritatii institutiuniloru nostre besericesci? Ne rogámu dara, ca desu numitulu concordatu, ca o planta exotica, numai decátu sè se elimineze d'in beserie'a noastra, pre cum si ordinatiunea V. Consistoriu, relativa la crearea consistorieloru subalterne revocandu-se, forurile protopopesi sè se rehabiliteze. Clerulu selagianu si-a aredicatu vocea la timpulu sèu contr'a consistorieloru subalterne, ca contr'a unui institutu nou, necunoscutu si necompatibile cu constitutiunea besericeii nostre orientali; acestu cleru, unitu asta-di in Sinodu, si-è permisiunea de nou a grai contr'a acestui institutu, cu atátu mai vertosu, cu cătu beserie'a noastra, pre cum in vechime asié si asta-di, nu cunosce numai unu singuru factoru — pre Sinodulu besericescu — care are dreptu a face legi si stramutári in organismulu besericeii. Si-pote dara intipuf v. consistoriu surprinderea ce ni-o a facutu fostulu' capu diecesanu cu acésta satira de novela constitutiunale; ace'a intru adeveru pote orbi pre cei nepreceptuti, inse cei multi au vedutu si vedu in ea „si licet in parvis grandibus exemplis uti“ numai una imitare a lui Juliu Cesare, care dá poporului romanu, — dedatu a-si capetá legile d'in senatulu-consultu si plebiscitu, — despusetiunile sale cele dictatorice imbracate in forma constitutiunale, adeca faceá pre poporulu romanu sè creda, că republic'a mai esiste inca cu tote institutiunile ei, inse ea erá perduta si poporulu amagitu.

Veneratu Consistoriu! Sorteá vi-a destinatu unu locu onorificu in Beserie'a noastra; privirile Clerului si ale poporului gr. cat. d'in dieces'a Gherlei sunt indreptate spre acelu locu; dreptu-ace'a ne rogámu, ca sè nu perda V. Consistoriu d'in vedere innalt'a misiune ce are; stá in puterea V. Consistoriu, ca creditiosii gr. cat. d'in acésta dieces'a sè-lu veneraze ca pre reinviatoriulu autonomiei besericesci, sèu sè-lu faca responsabilu pentru totu reulu ce pote ajunge beserie'a noastra.

Datu d'in siedinti'a Sinodului vicariale, tienutu in Simleulu-Silvaniei, la 24. oct. 1870. st. n.

Subscrisi: Demetriu Coroianu presiedinte. Notari: Ioane Vicasiu protopopu, Vasiliu Popu protopopu, Dr. Ioanu Nichita advocatu, Vasiliu Popu notariu comitatensu.

Invitare de prenumeratiune

la

„AMVONULU“

foia besericesca

pentru elaborate d'in sfer'a elocintiei sacre besericesci, spre folosulu pastoriloru sufletesci, si spre instruirea privata a fia-carui crestinu.

An II.

A dou'a ora vinu acum, prè on. confrati, a bate la usiele vostre, cerendu intrare si primire amicala. A dou'a ora vinu acum, a-mi oferí poterile slabe intru ajutoriulu preutiloru romani, spre implinirea misiunii loru grele de luminatori si fericitori ai poporului, prin predicarea Evangheliei lui Cristosu.

Prè on. domni si frati preuti! In manele nostre jaca chieasa problemei maretie a luminării si fericirii poporului romanu.

Ce misiune! Ce respundietate! „Pentru că suntemu conlucratorii lui Ddieu.“ (I. Cor. III. 9.) Ddieu insu-si ne-a alesu si ne-a deputatu d'intre milioane, a continuá oper'a sa adoranda, oper'a rescumperării. „Eu v'am alesu pre voi, si v'am pusu, ca sè mergeti, si sè aduceti fruptu, si fruptulu vostru sè remana.“ (Jnu XV. 16.) „Éca am am pusu cuvintele mele in gur'a ta, éca te-am pusu preste popore, ca sè zidesci si resadesci.“ (Jer. I. 10.)

A zidí si a resadí!

A zidí cas'a imperatiei lui Ddieu pre pamentu, a resadí semburulu virtutiloru in adunculu sufleteloru; ce lucrare pretiosa inaintea lui Ddieu!

A zidí si a resadí la natiunea noastra dulce; a zidí altarele moralitatii si ale luminei evangelice in basericele ei, a resadí prin acésta in straturile ei parasite sementi'a fericirii nimicite prin fortunele seculare; ce opera santa, demna de ostenele! „Onorea si bucuri'a noastra!“ (I. Tesal. II. 20.)

Onorea si bucuri'a mea intreita, daca voiu poté usiorá confratiloru mei preuti romani implinirea inaltei diregatorie, la care sunt deputati de susu.

Cu scopulu acestu-a am intreprinsu, in 1868, redactarea si edarea „Amvonului“; cu scopulu acestu-a vinu de a anunciá asta-di că, dupa intrerumpere de doi ani, provocata prin debilitarea sanetătii mele, ascultandu voturile confratiloru preuti, ce mi-se descoperu d'in tote partile, voia sè respicu éra, pre anulu 1871, redactarea

si edarea acestei foie atátu de necesarie, cu noue sperantie, cu nou zelu, cu noue poteri.

Va aduce foia acésta' conciiuni si homilie pre tote dominecele si serbatorile anului, auneori si câte doue pre ace'a-si ocaziune; cu ventári ocaziunali, precum la mortu, la santirea si patronulu (hrumul) basericeii, la cununia, la instalatiune, la provederea celoru morbosu, etc., si predice liturgice, despre insemnetatea ceremonieloru de la S. Liturgia, de la S. Sacraminte sèu de la alte festivități basericesci; si tractate interesante d'in retoric'a sacra, illustrate cu citatiuni d'in clasicii vechi si noi, mireni si basericanu, si câte o poesie relegiosa, — unu ramu prè negritu pãna acum de poetii nostri.

Aragu atentiunea prè on. confrati preuti deosebitu la ciclulu de predice despre ceremoniele de la S. Liturgia, ce lu voiu incepe in semestrulu II, alu anului 1871, cu deducerea istorica si explicarea intielesului misticu alu acelor ceremonie; că-ci, dorere, studiulu Liturgiceii sacre este atátu de desconsideratu in seminariele nostre teologice, încátu necum mireni, dar' adese neci chiaru preutii nu sunt in stare a-si dá sema despre originea, causele, inaltilu si instructivulu intielesu alu ceremonieloru sacre, ce le implinescu la altariu!

Va est „Amvonulu“ in numeri semilunari de câte 2 cole tiparite, in formatu elegant de carte, pre papiru frumosu.

Fia-care numeru va est si se va spedá căte cu o luna inainte de tempulu, pentru care suna, ca cei cari dorescu a se folosi de dinsulu, sè lu pota avé la mana de tempuriu.

Esirea regulata a foiei este asecurata prin contractulu, ce am legatu cu tipografulu.

Pretulu de prenumeratiune — intielegundu-se aici si apesele postali, cari le vomu portá noi — este pentru Austria: 4 fl. v. a. pre anulu intregu; éra pentru Romania: 1 galbenu. Pretulu prenumeratiunii e de a se tramite deodatu pre anulu intregu; solvirea in rate semestrali nu se primesce, spre a incungiurá prin acésta' multe neplaceri si incomodități, ce ni le causá in rondulu trecutu incasarea tacselor restanti pre semestrulu II. Si altcum pretulu este atátu de micu, încátu Dd. confrati preuti prenumerati si la alte foie trebe sè solvesca căte pre unu diumetate de anu, ba a'ese si căte pre unu patrarin o suma ca acésta'.

Banii de prenumeratiune, d'impreuna cu consemnarea acurata a numelui, caracterului, postei ultime, locuintiei si a diecesei, sunt de a se tramite prin epistole francate la suscribulu in Oradea-Mare (Grosswardoin in Ungaria), sèu de a dreptulu, sèu pre calea Dloru protopopi si a altoru Dd. colectanti, cari voru binevoi a primí asupra-si sarcina acésta'.

Numerulu I. adeca de pre 1—15 Januarius 1871. va est de sub tipariu, si se va spedá Dloru prenumeranti cu capetulu lui Novembre an. cur. stil. v. si asié voru succede si ceialalti numeri dupa olalta, fia-care la tempulu sèu, cu materie interesante, nesuindu-me a casigá prin ostenelele mele complacerea on. publicu.

Ce sè mai dfeu, pentru de a recomandá acésta' foia spriginirii caldurose a prè on. cleru romanu? An nu este necesitatea ei destulu de sentita de totu clerulu? Candu amu ajunsu acum, de tote interesele sunt reprezentate in literatur'a noastra prin organele loru speciali; numai preutii, predicatorii Evangheliei lui Cristosu, sè fia lipsiti de unu organu ca acésta', care i-ar' deprinde in sciinti'a cea mai trebuintiosa loru, in elocintia sacra, fãra care cum vomu poté aruncá cu succesu retiele (mregea) spre pacuire? Au ce triumfu s'ar' poté sperá de la unu ostasin, care pleea in lupta, fãra a se provedé cu armele trebuintiose, fãra a se precepe la manuirea loru?!

Necesitatea oi fiindu evidinte, d'in parte-mi mai adaugu numai atátu că, precum in anulu I, asié si acum nu voiu crutiá neci o ostenele, spre a poté intinde prè on. confrati preuti elaborate folositorie. Voiu primí inse cu multumita lucrári bune si dela colaboratori esteri; ba inca, spre a desceptá o rivalitate mai mare intre cei cari sentiescu in sine putere la astfelu de lucrári, cu acésta' destinu 9 galbeni ca premiu pentru cele mai bune trei predice, ce se voru publicá in „Amvonu“ de la colaboratori esteri in trilaniulu I, adeca depre Jan.—Mart. Premiulu se va impartí intre autorii aceloru trei predice egalu; judecat'a se va face prin barbati competinti d'in diferite locuri, ca sè incungiure partialitatea.

Aceste dize, fia de ajunsu a amintí aci, că cursulu I. alu aceste foie de pre an. 1868 a trecutu a prope in 1300 de exemplarie; că, precum adeverese multimea de epistole ce le avemu la mana de la preuti destinsi de ambe confesiunile, nu numai de d'incoco, ci si de d'incolo de Carpati, ace'a si-a meritatu complacerea clerului, si că continuarea ei se dorescu cu intefire d'in tote partile!

Cu aceste finescu, recomandandu inca odata acésta' intreprindere modesta imbracisării caldurose a clerului romanu d'in tote partile si de ambe confesiunile, pentru

că acésta foia va sè fia organulu clerului romanu intregu, fãra destingere de confesiune.

Sunt rogati toti prè on. Dd. preuti romani, dar' mai vertosu Rdisimii domni vicari epesci si protopopi, a staru, dupa potintia, pentru latirea acestui organu, intreprinsu cu cea mai buna intentiune.*)

Oradea-Mare (Grosswardoin in Ungaria) 20/8. oct. 1870.

redactoriu editoriu:

Justinu Popfiu

prof. de relegiune, de limb'a si literatur'a romana in archigimn. [d'in Oradea-Mare, v. rectoriu si spiretualu in seminarulu domesticu.

P.S. Cartea de rogatiuni nu potu publicá inca, fiindu că la editiunea de lucsu se receru inainte speae mari, cari nu le potu face de presinte. Ci speru, că nu va intardiá multu.

VARIETATI.

*. (Unu telegramu) d'in Bucuresci, cu datulu 2 novembre, ni aduce scirea, că unu decretu alu principelui Carolu conchiama ambele camere la sesiune ordinaria pre 27. novembre.

*. (Sortitura.) In septemana acésta' s'au sortitu in Vien'a losurile d'in 1860. Cu acésta ocaziune au casigatu: Seria 15.461 Nr. 16 fl. 300.000, seria 12.685 Nr. 17 fl. 50.000, seria 19.178 Nr. 19. fl. 25.000, seria 5138 Nr. 7 si seria 5621 Nr. 6 căte 10.000 fl.

*. (Care d'in doue faine sè fia ore cea a de verata?) In dilele trecute cetiramu in unele diuarie, că prusii aru avé de cugetu sè transporte pre Dlu Ludovicu Napoleonu Bonaparte pre insula Elb'a, asta-di inse una scire d'in Berolinu ni spune, că prin cercurile mai innalte de acolo circula faim'a, cum-că cătu de curundu voru eliberá pre Napoleonu d'in Wilhelmshöhe, de ora-ce se receru sume enorme spre sustinerea lui.

Sciri electrice.

Bucuresci, 29. oct. Principele Carolu s'a reintorsu aici multumitu d'in caletorfa sa relativa la inspectiunea călilor ferate.

Londra, 29. oct. Se dice, că orleanistii au de cugetu a pune in capulu republicei pre ducele de Aumale. — Diuariele de aici d'feu, că capitulatiunea Metz-ului n'a apropiata intru nimicu inchiatiarea pazei.

Brussele, 29. oct. „Indép. belge“ afla, că si in Savoia se ivescu incercári in favorulu guvernulu imperialu; s'au facutu incercári spre a ingreuná aperarea tieriei prin impedecarea recrutiloru si a gardeloru mobili de a se instrá sub stindardele republicei. — „Echo du Parlement“ scire, că capitulatiunea Metz-ului a produsu in Amiens mare descuragiare; se cere a se inchiatá pace cu ori-ce pretiu. (!)

Berlinu, 30. oct. Corpulu 2. prusescu de la Metz se afla degiá pre cale spre Parisu. Principele Fridericu Carolu i va urmá. — Toti principii germani, afara de regele Bavariei, voru participá la intrarea in Parisu. — Telegramele de bursa raporteza despre rescolarea mai multoru suburbie parisiane. (!)

Brussele, 31. oct. Raportele d'in Marsilia spunu, că clubulu „Alhambra“ a condamnatu pre generalulu Cambriel si pre Gambetta la morte, ca tradatori. Marsilia a decisu a se rumpe de cătra Francia si a infiintiá una republica independenta (!) — E constatatu, că Bazaine nu mai erá domnu preste armat'a sa (!); Changarnier a inchiatu capitulatiunea.

Tours, 30. oct. Una proclamatiune a lui Gambetta cătra francesi areta capitulatiunea Metz-ului, numesce pre Bazaine tradatoriu si aginte alu barbatului de la Sedan si complice alu navalitoriloru. — Proclamatiunea provoca pre francesi a se luptá sub egid'a republicei, si in estrem'a calamitate, a storce chiaru si reintinerirea moralitatii si a politiceii sociale. Francia nu se pote predá pãna-ce i va mai remané inca una palma d'in sacru sèu pamentu; ea sè arete prin fapte, că vrè si pote prin sine insa-si sè-si pastreze libertatea si independintia intregitătii sale.

Viena, 31. oct. „N. Fr. Pr.“ anuncia, că Canrobert, Leboeuf si Bazaine se voru asiedia in Cassel. Se vorbesce, că ex imperates'a Eugeni'a inca va merge acolo. — Ministeriulu actualu se va sustiené pãna dupa votulu decisivu alu senatulu imperialu. Cancelariulu imperialu vrè a formá dupa ace'a unu cabinetu parlamentariu prin una transactiune intre germani si poloni.

*) Activitatea literaria a Dlu Justinu Popfiu este cunoscuta. Recomendatiunea noastra ar' fi superflua.

Red. „Fed.“

Berolinu, 31. oct. Poterile neutrale se incerca mediu-loci numai conchiamaarea consti-

Berolinu, 1. nov. Unirea in privintia cestiunei germane e degia fapta. Guvernele ger-

tramite recursurile la subscriuila oficiu protopopescu pana in 19. nov. a. c. inclusive, si proviedute: 1) Cu Carte de botezu,

Brussele, 31. oct. In urma capitulatiunei Metz-ului, guvernulu d'in Tours a respunsu reprezentantiloru poteriloru neutrali, ca elu este preparatu pentru continuarea resbelului.

CONCURSU.

Pentru ocuparea postului de invetiatiu in scoala confesiunale gr. cat. romana d'in Cudsiru (scannulu Orastiei) devenitu vacantu, se publica d'in partea senatului scolasticu d'in Cudsiru armatoriulu Concurasu:

- Emolumentele sunt: a) Salariu anualu 300 fl. v. a.; b) Cuartiru liberu si gradina; c) 6 orgie de lemne. Doritorii de a ocupa acestu postu, sunt avisati a-si

In numele senatului scolasticu d'in Cudsiru:

Petru Valeanu, m. p., Parocu gr. cat. in Orastia si vice-archid. gr. cat. alu Cudsirulu.

Proprietariu si editoriul ALESANDEU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POPUTIU.

Tote ce nu convinu onor. p. t. cumpertori, seu se va reprimi seu se va schimbá cu alte marfuri; una dovada despre cea mai stricta soliditate.

Una singura proba este de ajunsu

Spre a se convinge cineva despre pretiurile de totu eftine ale objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanti'a celei mai bune qualitati.

Un asemenea assortimentu de objecte cele mai noue, mai practice, precum si luxuriose, nu se afla in Vien'a; s'a portatu grigiu pentru tineri si betrani, incatu pentru unu pretiu bagatelu se po'a afla prezentele cele mai frumoase si mai potrivite pentru domni si doamne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogulu pretiuriloru lu-va primi ori-cine gratis si prin epistola francata, indata ce si-va areta adresa apriatu; este deci unu avantaju forte mare pentru P. T. locuit-ori d'in provincia a si procurá unu asemenea esemplariu, unde se pote vedé apriatu atatu pretiulu, catu si numirea tuturoru objectelor, ce se afla in depositu. — Espeçarile se facu seu prin posticipatiune (Nachnahme), seu prin tramitarea pretiulu de-a-dreptulu.

Estra su de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielaria vienesa,

cuoscuta ca cea mai buna fabricatiune.

Tasee de mana pentru dame, cu cercu de ocolu, buc. cr. 65, 75, 80, fl. 1, 1, 20; d'iu cea mai fina pel' de chagriu, cu lacat secretu auritu, 1 buc. fl. 2, 2, 50, 3, 20, 3, 50, 4; acela-g cu pusanariu inaintu, fl. 3, 50, 4, 50, 5.

Cele mai noue punge de mana practice pentru dame seu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, 90, fl. 1, sortelo cele mai fine fl. 1, 20, 1, 30, 2, 2, 50.

Portofole practice, a cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, sorti pre-fine, 1 bucata fl. 2, 2, 50, 3, 4, 5.

Portu-cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 1, 50, sorti pre-fine, fl. 2, 50, 3, 5, 50.

Notitie, cr. 10, 15, 20, 25, pre-fine in pele, cr. 30, 40, 50, 80, fl. 1. Punge de tabacu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 20, 1, 50.

Tasee de tabacoria d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2, 20, 2, 50, 3, 20, 3, 50, 4, 50, 5.

Giamantane (cofere) de drumu, nepenetrabile, cu cea mai buna imparitura, 1 buc. fl. 2, 40, 2, 80, 3, 50, 4, 50, 5, 6.

Fleacone pentru caletori, imbracate in pele, si pocale 1 buc. fl. 1, 30.

Manusie de vera, pre-bune, de atia seu matase, pentru copii pana la 8 ani, 12 cr., pana la 15 ani 15 cr., pre-fine 20 cr., pentru dame 30 cr., pre-fine 25 cr., cu manchetu 30 cr., d'in matase resucita 35 cr., manchetu pentru dame, pre-elegante, 35 cr., pentru domni 25 cr., pre-fine, 35 cr., matase sau lana, 45 cr., legaturu pentru dame seu domni, ce se potu spela, fara fiftura, 20 cr., se afla pre alesu si dupa gustu.

Cingutorie (brane) pentru dame si copii. Pentru copii, instruite, 8 cr., dupa iste 15 cr., pentru dame 25 cr., d'iu pele-chagriu; cingutorie pentru dame seu fete 35, 40, 50 cr. impreunatu cu matase 70, 80 cr. fl. 1.

Celu mai mare assortimentu de albumi pre-frumose:

Pentru 25 portrete, bine-ornata, cr. 60, 80, fl. 1. 25 cu ornamentu pre-fine fl. 1, 50, 2, 3. 50 flau, cu impimatura de aur, cr. 90, fl. 1, 50, 2. 50 cu celu mai frumosu ornamentu, fl. 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.

100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8. Exemplarie de laxu, fl. 10, 12, 15, 18, 20.

Album cu musica.

Fia-ce album, candu se deschide, canta doue d'intre cele mai noue si placute plase de ject seu opere, cu tonari pline de tactu si placute. Ce surprindere placuta pentru vizitatori, carelu d'iu curiositate, frumidariu prin Album, este totu-odata inscirta de musica. 1 buc. formatu micu, fl. 9, 50, 10, 50. 1 buc. formatu mare si lungu, fl. 11, 12. 1 buc. quartu mare, esemplarie de laxu, fl. 14, 15.

Cele mai fine telescope optice cu linte acromatica si cu potere chiara de vedutu in departare de 1, 2 pana la 3 milie, a fl. 4, 4, 5, 7.

Mappe de scrieu, cu incuitoria, fl. 1, 1, 50, 2, acela-si, forte practice, cu incuitorie completa, 1 buc. fl. 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.

Necesarii pentru dame, proviedute cu tote requizitele de cusutu, si cu ornamentu exterioru pre-fine, cr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, acela-si, ornate de luxu, fl. 2, 2, 50, 3, 4, 5, 1 cutiua cu 6 ace diferite de brodaritu, cr. 15, 1 cutiua cu 2 seu 4 ace de impletitu, cr. 10 si 20, 1 cutiua cu 100 ace de cusutu sortite cr. 20, 1 carte de modele pentru notatu si brodaritu cu 20 modele, cr. 5.

Diamantane pretiulu de mai inainte. Una parochia vase, fagunulu celu mai nou, porcelanu francezu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 50, sorti mai mari, fl. 2, 3, 4, 5.

Una presentu practice si eftina este unu garnituru de scrieu d'in bronzu verzetu, constatatariu d'in 10 bucati, si adica: 1 tienitoriu de orologiu, 1 calimariu, 1 tienitoriu de condeia, 2 luminarie (sefenice) pentru scrieu, 1 termometr, 1 luminariu de mana, 1 amariu (scaparariu), 1a tergutoriu de pene. Tote sunt esecutate forte frumosu si elegantu si costa numai 38.

Totu-una-data tragu atentiunea onor. locuit-ori d'in provincia a supra despartimentulu meu de comisiuni; este uniculu de felulu acestu-a, si primescu si comisiuni mari si mic e in ori ce privintia, Serecomenda deci la comandari numeroze.

Marfuri de jocu si jocuri sociale.

S'a avutu in vedere ori-ce copilu, tineru seu betranu, avutu seu seracu; in Vien'a nu se gasescu alta pravalie, care se ofera unu assortimentu mai variu, si in care se se venda cu pretiuri atatu de moderate. Diferite jocuri scientifiche interesante pentru junimea studiosa, de asemenea si unu assortimentu immensu de jocuri noue sociali interesante pentru copii de tota etatea, etc., etc.

Conspectulu marfuriloru de jocu.

- Papusie imbracate pomposu, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1, 2, 3, 4, 5. Papusie neimbracate, 1 buc. 10, 20, 30, 40, 50, 80 cr. 1, 2, 3, 4. Papusie mecanice fagutorie cu voce, mica capulu, manela si pitiorala, 1 buc. 70, 90 cr., fl. 1, 20. Jocuri de Ketteria si Tombela, 20, 30, 50, 80 cr. Ciocanu si campana, 10, 20, 30 cr. Sischu, fluu, cu figure, fl. 1, 40, 1, 50, 2. Pepica (jocu), 10, 20, 40, 60, 80 cr. Jocuri de pacientu, 20, 30, 40, 60, 80 cr. 1, 2. Sifonuri de edificatu, 20, 40, 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 3. Jocuri de cuburi, 30, 60, 70, 90 cr., fl. 1, 20, 2. Aparate pentru desenau, 30, 60, 80 cr. Cassete de lucrare, 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 2. Flane, fl. 1, 50, 2, 3, 4. Fosanu, trompete, tobe, violine, Guitare, cimpoie, harmonice, jocuri cu campana si alte instrumente forte eftine. Jocurie, pentru copii mici nepriceputi, d'in lemnu naturalu, seu da caucucu cr. 15, 25, 30, 50. Animale diferite cr. 5, 10, 20, pana la fl. 1. Animale, in forma naturala, cr. 50, fl. 1 pana la fl. 2. Alte lucruri de jocu, in mfi de esempliare, cr. 10 pana la fl. 4. Jocuri sociale, de la cr. 30, 50 pana la fl. 2. Cele mai noue carti cu chipuri, cu seu fara textu. buc. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1. — Cu ajutorulu nozeloru ofitose de chipuri si la celtiu, copii potu inveta a celti, jocandu-se si fara nice una instructiune, 1 buc. d. 1. Prin joculu cu nozele scole de lucru, copii potu inveta diferit lucruri de mana, 1 buc. cr. 80, fl. 1, 20, 2, 3.

- Globari, 1 buc. cr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2. Lateralna magica, numita farmaceutoria este petrecerea cea mai placuta pentru tiberu si betranu, 1 buc. cu 12 chipuri cr. 65, 85, fl. 1, 50, 2, 3, 4, pana la 5. Una mica instrumentu, numita paserea miraculoasa, cu care se pote imita canteculu ori-carei paseri si adica jocaria interesanta costa numai 25 cr. Laditia englesa cu instrumente, implita cu tote instrumentele trebuintose in casa, 1 buc. fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4; acela-si mica pentru copii, cr. 25, 35, 60, 80, fl. 1. Jocurile Fröbel-iane, forte bune spre ocupatiune propria, asortimentu mare, pentru copii si fete de ori-ce etate, 1 jocu cr. 80 fl. 1, 50, 2, 2, 50, 3, 3, 50. Tipografie, completa, cu alfabetu si atensilie, pentru copii adulti cr. 85, fl. 1, 20, 2, 50, 3, 4, pana la 5. Una carte de insemnatu si chindisitu, frumosa, in 30 modele noue, cr. 5. — Si alte jocuri pline de invetiatura, pre alesu. Jocurie diferite, impachetate in siatulu, in sute de esemplariu, pentru fete si copii, 1 buc. cr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2. Nonele articlu pirotecnice de salonu ofera una surprindere si una cr. 3, 5, 8, 10, 15. Vetre de ferty, bucatarie, staulu, pravalie, odal, salone, cu setu fara intocimiro. Case de coplu, cr. 35, 60, fl. 1, 20. Case de pastrare, cr. 10, 20, 30. Jocuri metamorfosice, cr. 30, 40, 60, 80. Jocuri de ruleta, cr. 35, 50, 80, fl. 1. Sioreci cu masina de fugitu, cr. 60. Caru de focu cu masina de fugitu fl. 1, 50, 2, [2, 80.

- Orologie de coplu, flau, cu catatori, cr. 35. Alte sorte, cr. 10, 15, 20, 30, 40. Pistole, carabine, puse cu efectu poenitoriu, 1 buc. cr. 20, 40, 60, fl. 1, 1, 50, 1, 50. Saliu de tinichea, cr. 20, 30, 40; de ocolu, cr. 90, fl. 1, 30. Assortimentu mare de jocuri magnetiche, cari nota in apa in directiunea magnetulu, 1 statiu cr. 15, 20, 30, 50, 80. Serviciu de porcelanu pentru cates, thea (ciulu) seu bucate, dupa marime, cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50. Casetele farmaceutorie, compuse nou, sunt forte interesante si amuzante pentru ori-ce etate. Este una caseta frumoscu, cu diferite aparate de scamaritie complicate pre d'in afara, cu introducerea apriatu, incatu ori-cine pote face cele mai frumose scamaritie (la Bosco) cu cea mai mare siguritate. — Una caseta, dupa numerulu aparatelor, fl. 1, 40, 1, 50, 2, 30, 3, 50. Pamentulu si locutoriu sci, forte de recomandat pentru copii priceputi; este una cutiua cu globulu pamentulu, esecutata dupa regula si toti locutorii pamentulu facuti cu coloru in portulu loru naturalu. Sub flau-care se afla numele in trei limbe; costa numai 35 cr. Animale imbracate cu pele, forte durabile, 1 buc. cr. 30, 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2. Animale diferite, cu voce naturala, cr. 50, 80, fl. 1, 30, 1, 50, 2, 2, 50. Equipage, cabrioletu, sacre, confortabile si alte carnie, construite d'in tinichea, forte durabile si frumosu agraviu, tote cu tal, cr. 30, 50, fl. 1, 1, 50. Fotografulu, unu jocu petrecutoriu, prin care se potu produce fotografie adoverate, 1 buc. dimpreunatu cu aviaser, cr. 20, 40. Joculu americanu de soldati, seu trei bucati concentrate in un'a. Este standardulu libertatii americane, care servesece totu-odata ca trompeta si postulu cu poenitoria, 1 buc. forte frumosa, 80 cr.

Una multime de alte jocurie si jocuri sociale, cari nu se potu tote numi, se potu afla cu aceste pretiuri numai si numai in depositulu subsemnatulu. — Liste pretiuriloru, cari sunt forte interesante, se impartu gratis.

A. FRIEDMANN in Vien'a, Praterstrasse Nr. 26.

(9-14)